

KNIHOVNÍK

Viac než len metodický časopis
pre verejné knižnice okresov
Trenčín, Nové Mesto n/V, Bánovce n/B a Myjava

2/2019

Storočie knižovnickeho zákona

Cezhraničnou návštevou si v Trenčíne
pripomenuli 100. výročie prvého
knižovnickeho zákona v bývalej ČSR.
Viac sa dozviete na 6. a 12. strane.

JOZEF KUBÁNI: „HORY NAUČIA ČLOVEKA SPOZNAŤ SAMÉHO SEBA“

Prv, než začal prinášať reportáže z Tatier, tematicky sa venoval politike, organizovanému zločinu a občianskym témam. V trenčianskej knižnici prezradil, čo ho priviedlo do vysokohorského terénu a odkiaľ vzišiel podnet k napísaniu knihy „Z Tatier Jožo Kubáni“.

» s. 8

VLADO KULÍŠEK PREDSTAVIL NOVÚ LEGENDU OPĀŤ V LETNEJ ČITÁRNI

O tom, ako sa z mladej krčmárky Agáty stala komorníčka kráľovnej a ako na hrade našla svoju životnú lásku, rozpráva šiesty diel cyklu Príbehy z Trenčína. Príbeh opäť zostavil Trenčan Vlado Kulíšek. Ilustráciami dielo vyšperkoval výtvarník Jozef Vydrnák.

» s. 10

DEŤOM VYPLNIL PRÁZDNINY TÁBOR S DOBRODRUŽNÝMI VÝPRAVAMI

Týždeň dobrodružných výprav s knihou v ruke po stopách hrdinov dávnych povestí a príbehov zaviedol deti, v rámci denného tábora ZVEDAVKO, do zaujímavých lokalít v regióne. Čo spoznali okrem tajomstiev prírody a nových kamarátov?

» s. 15

Úvod(ník)	3
Rozbor činnosti verejných knižníc TSK	4
Projekty podporené Fondom na podporu umenia	4
Kolokvium knižnično-informačných expertov krajín V4+ na Slovensku	4
Najkrajšie knihy Slovenska za rok 2018	5
Vyhodnotenie súťaže „Knižnica roka“	5
Prečítali sme za vás: aktuality zo sveta knižníc	5
Knižnica opäť otvorila letnú čítareň	7
Kultúrny poukaz poslúži aj ako vstupenka do sveta literatúry	7
INTERVIEW s reportérom Jozefom Kubánim („Hory naučia človeka spoznať samého seba“)	8
Trenčín udáva trend v podujatiach pre deti a mládež	10
Vlado Kulíšek predstavil legendu opäť v letnej čitárni	10
Fotogaléria podujatí vo VKMR v prvom polroku 2019	11
LITERÁRNY KLUB / Zuzana Šulajová: Tajomstvá jedného domu (anotácia)	13
LITERÁRNY KLUB / Svet čarovných slov	13
Ocenenej knihovníčke sa zo slávy hlava nezatočila	14
Výsledky XVII. ročníka literárnej súťaže žiakov ZŠ a 8-ročných gymnázií „Píšem, píšeš, píšeme“	14
Poznáme výhercov prác ku Dňu ľudovej rozprávky	14
DETSKÁ STRÁNKA / Kufríky plné zážitkov	15
DETSKÁ STRÁNKA / Maximálne vydarený 1. ročník letného tábora v knižnici	15

FOTOGRAFIA NA OBÁLKE: „Literární toulky“ v trenčianskej knižnici so slovenskými scenáristkami, režisérkami, spisovateľkami EVOU BORUŠOVIČOVOU a BARBOROU KARDOŠOVOU (15. 6. 2019). Foto: VKMR.

Milé čitateľky, milí čitatelia,

prinášame vám výsledky vyhodnotenia 1. ročníka súťaže Knižnica roka, pri výbere kníh vám azda poslúžia informácie o najkrajších knihách Slovenska za rok 2018, pripomenieme si storočnicu prvého knihovníckeho zákona, vyspovedáme reportéra Jozefa Kubániho, pochválime sa našimi úspechmi v knihovníckej práci, opäť vás pozveme do letnej čítárne... A tiež dáme vedieť, ako trenčianska knižnica pozvala deti po prvýkrát na letný tábor „v knižnici“.

Prajeme vám príjemné čítanie!

Vaša redakcia

ROZBOR ČINNOSTI VEREJNÝCH KNIŽNÍC TSK

Prvý polrok regionálne knižnice tradične uzatvárajú podujatím s názvom Komplexný rozbor činnosti verejných knižníc v zriaďovateľskej pôsobnosti Trenčianskeho samosprávneho kraja, ktoré bilancuje činnosť a výsledky knižníc za predchádzajúci rok. Porovnanie v rámci slovenských knižníc pripravila a predniesla I. Kilárová zo Slovenskej národnej knižnice v rámci prezentácie Analýza vývoja podmienok, činnosti a výkonov regionálnych knižníc SR so zameraním na štatistické údaje za rok 2018. Na podujatí odznela i informácia o vytvorení Knižničného inštitútu v Slovenskej národnej knižnici, ktorého riaditeľkou je Z. Prachárová, odborným garantom sa stal V. Richter z Národnej knižnice Praha. ■ MET

Projekty podporené Fondom na podporu umenia

Verejná knižnica Michala Rešetku v Trenčíne v roku 2019 realizuje projekty podporené Fondom na podporu umenia:

- **Obnova knižničného fondu** v rámci podprogramu FPU 5.1.4 Akvizícia knižníc / podpora z FPU 1 500 €
- **Povedz mi, či čítaš...II.** v rámci podprogramu 5.1.3 Podujatia, vzdelávacie aktivity a odborná činnosť knižníc / podpora z FPU 1 600 €. Fond na podporu umenia je hlavným partnerom projektu.
- **Vitajte v knižnici II.** v rámci podprogramu 5.1.3 Podujatia, vzdelávacie aktivity a odborná činnosť knižníc / podpora z FPU 2 500 €. Fond na podporu umenia je hlavným partnerom projektu. ■ MET

INOVÁCIA INTERIÉRU SPOLOČENSKEJ MIESTNOSTI PRE DETI II

Pred časom sme priniesli správu o inovácii priestorov interiéru Verejnej knižnice M. Rešetku v Trenčíne, presnejšie detskej spoločenskej miestnosti nachádzajúcej sa v oddelení literatúra pre deti a mládež. Obnova sa realizovala prostredníctvom Fondu na podporu umenia, vďaka ktorému knižnica získala návrh dizajnového riešenia miestnosti, zabezpečila výmenu podlahovej krytiny a nové stoličky pre deti. V tomto roku pokračovala realizácia druhej fázy projektu pod názvom Detská spoločenská miestnosť II a Fond na podporu umenia ju z verejných zdrojov podporil vo výške 3 861 €. Priestory boli vybavené knižničnými regálmi vyrobenými na mieru, doplnené malými farebnými stolíkmi. Miestnosť od ostatných priestorov oddeľujú nové posuvné dvojkrídlové dvere. Podujatia pre menších i väčších návštevníkov sú často spopretrené premietaním prezentácií, a aby bol zaistený kvalitný obrazový efekt, nechýbalo ani zabezpečenie špeciálnych zatemňujúcich závesov a nástenného výsuvného plátna. ■ MET; Foto: VKMR

Vynovená detská izba VKMR

Projekt z verejných zdrojov podporil Fond na podporu umenia.
HLAVNÝ PARTNER PROJEKTU.

Kolokvium knižnično-informačných expertov krajín V4+ na Slovensku

V Bratislave sa konal v dňoch 17.-19. 6. 2019 ôsmy ročník Kolokvia knižnično-informačných expertov krajín V4+ s ústrednou témou „Knižnice pre Európu – Európa pre knižnice“. Podujatie organizovala Univerzitná knižnica v Bratislave na čele s riaditeľkou Silviou Stasselovou, pod záštitou ministerky kultúry SR Ľubice Laššákovej. Hlavná téma kolokvia „Knižnice pre Európu – Európa pre knižnice“ priamo nadväzuje na súčasnú iniciatívu Medzinárodnej federácie knižničných asociácií a inštitúcií (IFLA) s názvom Manifest knižníc pre Európu. Manifest apeluje na európske krajiny, aby svojim obyvateľom garantovali možnosť vzdelávať sa prostredníctvom knižníc a podporovali týmto spôsobom slobodný prístup k informáciám v oblasti kultúry, vedy a inovácií. Kolokvium knižnično-informačných expertov krajín V4+ je od roku 2005 významným projektom spolupráce Vyšehradskej skupiny v kultúrnej sfére a je zamerané na spoluprácu pamäťových inštitúcií, ako sú knižnice, múzeá, galérie, archívy, a to v oblastiach uchovávanía, digitalizácie a najmä komplexného sprístupňovania kultúrneho a vedeckého dedičstva v rámci zjednotenej Európy. Slovenská republika ako prvá krajina Vyšehradskej skupiny organizovala kolokvium tretíkrát. ■ mksr.sk; Foto: itlib.cvtisr.sk

Najkrajšie knihy Slovenska za rok 2018

Súťaž Najkrajšie knihy Slovenska predstavuje viac ako päťdesiatročnú tradíciu slovenskej knižnej kultúry. Vďaka svojmu zámeru podporovať umelecké snaženie o krásu a dokonalosť pri vytváraní knižnej tvorby napomáha k zvyšovaniu výtvarnej, grafickej a technickej úrovne celej slovenskej knižnej produkcie. Hlavným organizátorom súťaže je Bibiana, medzinárodný dom umenia pre deti. Ďalšími organizátormi sú Ministerstvo kultúry SR, Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu (MŠVVŠ) SR, Slovenská národná knižnica a Zväz polygrafie na Slovensku.

CENA MINISTERSTVA KULTÚRY SR

- **vydavateľstvo Spolok sv. Vojtecha - Vojtech spol. s r.o., Trnava** za celkovú výtvarnú a technickú kvalitu knihy *Faust* od Johanna Wolfganga Goetheho;
- **Magdaléna Fazekašová** za vynikajúce ilustrácie knihy Daniela Heviera *Vtáčia legenda*;
- **Peter Ďurík** za výnimočnú grafickú úpravu knihy *Múdrosť hlbín* od Milana Rúfusa;
- **občianske združenie Duševné zdravie detí** za nádherné bibliofilské vydanie knihy Guillauma Apollinaira *Le Bestiaire – Bestiář – Zvieratník*.

CENA MINISTERSTVA ŠKOLSTVA, VEDY, VÝSKUMU A ŠPORTU SR

- **vydavateľstvo Orbis Pictus Istropolitana** za *Šlabikár* pre 1. ročník ZŠ od Lýdie a Zuzany Virgovičových.

CENA ZVÄZU POLYGRAFIE NA SLOVENSKU ZA MIMORIADNE POLYGR. SPRACOVANIE

- **tlačiareň TBB, a.s., Banská Bystrica** za knihu Milan Rúfus: *Poézia v krojoch*.

CENA BIBIANY ZA NAJKRAJŠIU DETSKÚ KNIHU

- **vydavateľstvo TRIO Publishing** za knihu Daniel Hevier: *Vtáčia legenda*.

CENA SLOVENSKEJ NÁRODNEJ KNIŽNICE ZA ŠTUDENSKÚ PRÁCU

- **Hedviga Gutierrez** za prácu *Baba Jaga*.

Odmenených formou diplomu bolo ďalších 27 kníh v kategóriách krásna literatúra, literatúra pre deti a mládež, učebnice a knihy o výtvarnom umení a obrazové publikácie, bibliofilské tlače a študijné práce poslucháčov výtvarných a polygrafických škôl.

■ mksr.sk; Foto: Erika Litváková / katolickenoviny.sk

Vyhodnotenie súťaže KNIŽNICA ROKA

Ministerka kultúry Ľubica Laššáková slávnostne ocenila prvých laureátov titulu Knižnica roka, ktorými sa na základe spoločnej nominácie Ministerstva kultúry SR, Slovenskej národnej knižnice, Slovenskej asociácie knižníc a Spolku slovenských knihovníkov a knižníc stali:

• V KATEGÓRII REGIONÁLNA KNIŽNICA HORNOZEMPLÍNSKA KNIŽNICA

VO VRANOVE NAD TOPLŔOU

predovšetkým zásluhou projektu *Tradície a remeslá v dreve – Poľsko-slovenská etnografická cesta*, ktorý pripravila v spolupráci s obcou Malá Domaša, realizáciou komunitného podujatia *Komunitná knižnica* a projektu *FABLABIK* významným v oblasti skvalitňovania knižnično-informačných služieb,

• V KATEGÓRII MESTSKÁ / OBEČNÁ KNIŽNICA

MESTSKÁ KNIŽNICA MESTA PIEŠŤANY

predovšetkým vďaka úspešnému budovaniu, získavaniu, odbornému spracovaniu a ochrane univerzálneho knižničného fondu a uspokojeniu kultúrnych, informačných, vzdelávacích a rehabilitačných potrieb používateľov všetkých vekových a sociálnych skupín; porota zohľadnila i to, že knižnica v roku 2018 pripravila až 718 podujatí, medzi najväčšie patrili - *Zázračný oriešok*, *Vitajte v našom svete*, *Pod' z ulice do knižnice*, *Zaži knihu*, *Farebný svet okolo nás* a ďalšie.

KYSUCKEJ KNIŽNICI V ČADCI

ministerka kultúry, na základe návrhu odbornej poroty, udelila čestné uznanie za bohatú publikačnú činnosť.

■ mksr.sk

PREČÍTALI SME ZA VÁS / Aktuality zo sveta knižníc

Čítajú Česi slovenské knihy?

Od roku 1995 pôsobí v Bratislave Slovenské centrum pre umelecký preklad (SCUP). Hlavným impulzom na jeho založenie bolo neuspokojivé postavenie slovenskej literatúry v rámci európskej, resp. svetovej literatúry, ale rovnako aktuálna bola potreba propagovať a šíriť slovenskú literatúru v zahraničí. Má však zmysel prekladať slovenskú beletriu do češtiny? V ére Československa bolo pre Slovákov i Čechov prirodzené rozumieť obidvom jazykom, ale 25 rokov po roz-

delení Československa sa situácia zmenila. O Slovákoch sa vraví, že rozumejú obom jazykom, Česi slovensky zabudli a slovenčinu považujú za cudzí jazyk. Stala sa menej zrozumiteľnou predovšetkým pre deti a mladú generáciu. Podľa spisovateľky Kateřiny Tučkové to súvisí s lenivosťou Čechov. Tento názor potvrdzuje aj Barbora Škovierová, slovenská prekladateľka a filozofka. Pokiaľ je čítanie beletrie oddychovou aktivitou, Čechom nestojí za námahu čítať ju v slovenčine. V prvých rokoch po vzniku samostatnej Českej a Slovenskej republiky sa s prekladmi slovenskej beletrie

do češtiny takmer nestretávame, pretože sa považovali za zbytočné. Ojedinele sa prekladali rozprávky, lúbočné a historické romány. Na prekladoch slovenskej beletrie do češtiny sa významne podieľa vydavateľstvo *Větrné mlýny*, ktoré zastáva názor, že jedinou možnosťou, ako v Čechách rozšíriť okruh čitateľov slovenskej literatúry, je vydávať slovenské diela v českom preklade. Ukazuje sa, že o slovenskú literatúru preloženú do češtiny má český čitateľ záujem, a to je potešujúci fakt.

■ ZDROJ: *Čtenář*, roč. 71, č. 3/2019, s. 119

Hendikepovaní ako zamestnanci knižnice

Štátna knižnica v Berlíne sa stále viac venuje integrácii používateľov s rôznymi hendikepmi a zavádza pre nich nové služby. Zvláštnu pozornosť venujú kvalifikovanému vzdelávaniu zamestnancov v tejto oblasti. Nové úlohy sú výzvou nielen pre management knižníc, ale aj pre ostatných zamestnancov. Tieto úlohy sú rôznorodejšie, komplexnejšie, náročnejšie, zaujímavejšie, a predovšetkým digitálne. Dielňa pre osoby so zdravotným postihnutím BWB oslovila Ministerstvo verejnej správy, ktoré požiadalo o spoluprácu práve Štátnu knižnicu v Berlíne. V knižnici bolo vytvorených niekoľko pracovných miest pre osoby so zdravotným postihnutím, ktoré sú stále pod dohľadom Dielne BWB. V knižnici je zamestnaných 12 osôb, ktoré koordinuje kvalifikovaný vedúci skupiny. Títo zamestnanci sú v pravidelnom kontakte s psychologmi, pedagógmi a ďalšími špecialistami. Cieľom intenzívnej podpory je dať oso-

bám s hendikepom šancu na pracovnom trhu. Dobré skúsenosti viedli management knižnice k ponuke dvoch stálych pracovných úväzkov. Dielne BWB i vedenie knižnice sa rozhodlo v tomto projekte aj ďalej spolupracovať.

■ ZDROJ: Čtenář, roč. 71, č. 3/2019, s. 119

Požičiate si v knižnici stolovú hru?

V nemeckých verejných knižniciach sa stále viac rozširuje požičiavanie spoločenských stolových hier.

V deväťdesiatych rokoch minulého storočia sa zdalo, že klasické stolové hry budú nahradené digitálnymi, ale ukázalo sa, že sa navzájom inšpirujú, stimulujú a úspešne dopĺňajú. Zaujímavým prvkom analógových hier je ich spoločenský dopad (na ich hranie potrebujete ďalších hráčov, prinášajú zdieľanú zába- vu, zážitky, sú teda vhodné pre rodiny a skupiny priateľov). Knižnice ako budo- vatelia komunít sa to snažia využiť, dokonca organizujú tréningy a súťaže. Hry sú okrem zábavy tiež vzdelávacím

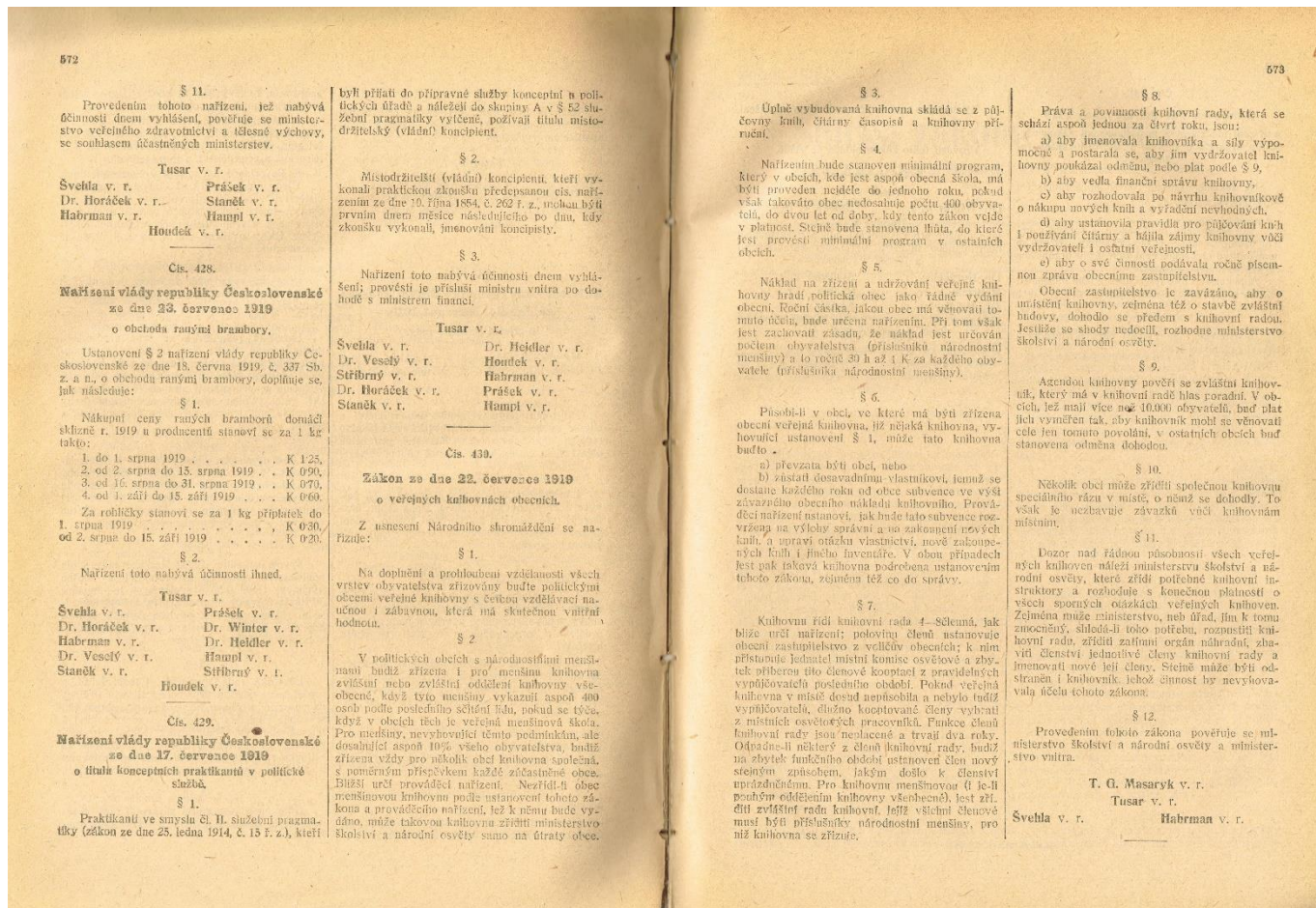
prostriedkom, trénujú emocionálne a sociálne zručnosti a sú ekvivalentom knihy ako didaktického média. Knižnice svojich zamestnancov vzdelávajú v práci s novinkami v tejto oblasti a spolupracujú s vydavateľmi. Stolové hry predstavujú pre knižnice značné finančné náklady, čo je aj výhodou, pretože si ich ľudia môžu v knižnici za- darmo vyskúšať. Pokiaľ hra uspeje, až vtedy sa uvažuje o jej zakúpení. Výho- dou je tiež možnosť striedania hier.

■ ZDROJ: Čtenář, roč. 71, č. 6/2019, s. 239

Knihovnícky zákon (1919–2019, pozn. red)

Rok 2019 je pre naše knihovníctvo vý- znamný, pretože si pripomínáme 100. výročie od prijatia prvého knižničného zákona. Dňa 22.7.1919 prijalo Národné zhromaždenie československé zákon č. 430/1919 o verejných obecných knižni- ciach.

■ ZDROJ: VÁCLAVÍK IGOR: KNIHOVNICKÁ LEGISLATIVA S PARLAMENTNÍ DIMENZÍ. In Čtenář, roč. 71, č. 5/2019, s. 180-183

Zákon č. 430/1919 o verejných obecných knižniciach / Sbirka zákonů a nařízení státu československého, Reprofoto: VKMR

■ Ako informujeme na obálke aktuálneho vydania, v trenčianskej knižnici si storočie Knihovníckeho zákona pripomene náš Klub priateľov Knihožny Karla Dvořáčka Vyškov z Českej republiky. Pri tejto príležitosti hostitelia zorganizovali besedu so slovenskými scenáristkami, režisérkami, spisovateľkami EVOU BORUŠOVIČOVOU a BARBOROU KARDOŠOVOU (15. 6. 2019). ■

KNIŽNICA OPĚT OTVORILA LETNÚ ČITÁREŇ

Obľúbená, inovatívnejšia a pritom stále dostupná bezplatne pre všetkých. Aj taká je sezónna služba Verejnej knižnice Michala Rešetku v Trenčíne (VKMR), ktorá harmonizuje pešiu zónu už po šiesty raz. V tomto roku do 5. septembra

Nefalšovaná oáza pokoja otvorila svoje brány 3. júna. Vo dvore VKMR na Jaselskej ulici býva tradične sprístupnená každý pondelok a štvrtok od 10.00 do 16.00 h. Premiérovu si službu môžu v rovnakom čase vychutnať aj návštevníci pracoviska knižnice na najväčšom trenčianskom sídlisku Juh. Verejnosť sa opäť teší z takmer päťdesiatky titulov slovenských i zahraničných periodík. Pomer obsahu a kvantity jednotlivých novín, časopisov či voľno-

časových magazínov uspokojí kritériá čitateľov všetkých žánrov. „Záujem sme pocítili hneď po otvorení, keď do letnej čítárne už počas prvej polhodiny zamierilo päť návštevníkov,“ informovala riaditeľka VKMR Gabriela Krokvičková. Ako dodala, v ponuke znovu nechýbajú ani regionálne médiá vrátane inzertného týždenníka Pardon.

Novinku predstavuje vytvorenie marketingového partnerstva so Slovenskou ústrednou hvezdárňou v Hurbanove, ktorá bude počas leta pri príležitosti 50. výročia založenia dodávať knižnici aktuálne vydania renomovaného časopisu Kozmos spolu s ďalšími neperiodickými publikáciami.

Okrem atraktívneho čitateľského menu v tejto sezóne čaká na návštevníkov

modernejšie prostredie v podobe nových kresiel, stolíkov, stojanov a dekorácií s okrasnou zeleňou. Komfort v podobe úkrytu pred priamymi slnečnými lúčmi poskytuje rolovateľná markíza. K navodeniu autentickej atmosféry zase slúžia drevené držiaky na tlačoviny, pripomínajúce rekvizitu z pôvodnej čítárne, ktorá tvorí súčasť knižnično-informačných služieb trenčianskej knižnice od januára 1937.

Projekt knižnice pod holým nebom spustila VKMR v júni 2014. Doteraz letnú čítareň navštívilo 1867 záujemcov. Lokalita v historickom centre mesta spĺňa oddychovú i poznávaciu funkciu. V prípade priaznivého počasia sa osvedčila aj ako žiadané dejisko besied s osobnosťami kultúrneho života.

■ PETER MARTINÁK; Foto: VKMR

Kultúrny poukaz poslúži aj ako vstupenka do sveta literatúry

Verejná knižnica M. Rešetku v Trenčíne je opäť súčasťou siete inštitúcií, prihlásených do programu Kultúrne poukazy v rámci Dotačného systému Ministerstva kultúry SR.

Prostredníctvom vašich kultúrnych poukazov môžete u nás zaplatiť registračný poplatok do 15. novembra 2019. Kultúrne poukazy na rok 2019 sú primárne určené základným školám a stredným školám, ktoré môžu samostatne alebo v spolupráci so združením rodičov príslušnej školy rozhodnúť o ich použití.

Každý blok kultúrnych poukazov v hodnote 4 € je zložený zo štyroch kultúrnych poukazov, každý v hodnote 1 €. Tri zo štyroch poukazov môže ich majiteľ použiť na ľubovoľné kultúrne podujatie okrem filmového predstavenia. Jeden zo štyroch poukazov môže jeho majiteľ použiť na

filmové predstavenie alebo iné ľubovoľné kultúrne podujatie. Takýto poukaz je od

ostatných poukazov farebne odlišný a má špecifický kód. ■ PM; Foto: ilustračné

REPORTÉR JOZEF KUBÁNI NAPÍSAĽ KNIHU: „HORY NAUČIA ČLOVEKA SPOZNAŤ SAMÉHO SEBA“

• Prv, než ste začali prinášať reportáže z Tatier, ste sa venovali politike, organizovanému zločinu a občianskym témam. Čo vás priviedlo do vysokohorského terénu?

Ako novinár som začínal v žilinskej televízii Sever, ktorá už neexistuje. Pritom som pracoval pre niekoľko týždenníkov, pre Český rozhlas som dokonca robil týždenné politické súhrny. Vtedy som si naivne myslel, že reportážami zmením svet. Po mafiánskych praktikách v deväťdesiatych rokoch sa ma zmocnil pocit márnosti. Stále však verím, že poslanie novinára spočíva v poukazovaní na nepravosti a pomáhaní spravodlivosti. Do Tatier som sa dostal náhodou, keď ma poslali zaskočiť za kolegyňu na symbolické odomykanie dolín.

• Aké atribúty musí obsahovať téma, ktorá na miesto činu priláka Jozefa Kubániho s mikrofónom a kamerou v ruke?

Moje reportáže vznikajú buď ako priama reakcia na aktuálne dianie, alebo dávam do kontextu súvislosti ohľadom turizmu, ochrany prírody a bezpečnosti na horách. Na základe príbehu, ktorý si zvyčajne sám vystaviam, sa takto snažím vyrobiť edukačnú reportáž, ktorá má aj zábavné prvky. Robím aj reportáže zo zúfalstva, čiže vyrazím do terénu a idem dovedy, kým mi niečo nezide na um. Občas z toho vzniknú pekné veci. Čím vyššie v horách idete, tým zaujímavejších ľudí stretnete. No stáva sa, že ako vyleziem, tak zleziem a len si užijem hory.

• O vašej práci detailne vypovedá publikácia „Z Tatier Jožo Kubáni“. Odkiaľ vzišiel podnet k jej napísaniu?

Kniha vznikla na popud vydavateľstva a môjho šéfa, ktorí dospeli k názoru, že už mám čo písať. Ja som o tom až tak presvedčený nebol, lebo tie zážitky sú z môjho pohľadu také normálne. Ale občas sme robili naozaj psie kusy. Zatiaľ sa dozvedám, že je to presne také, aké som chcel – že si pri tom ľudia odpočinú, zasmejú sa, dozvedia sa niečo o práci, ktorú robím, a možno si aj uvedomia niektoré súvislosti ohľadom ochrany prírody a našich hôr.

• Ako sa môžeme dočítať v knihe, aj vy pri riskantných akciách pociťujete strach. Prečo na takéto akcie priklývate a čo vám dodá odvahu, aby ste ich dotiahli do konca?

No práve ten strach. Keby som s tým niečo nerobil, sedel by som doma. To bola pre mňa taká vnútorná výzva. A hory sú práve o tom, že naučia človeka spoznať samého seba. Samozrejme s rozumom – čím viac sa človek snaží horám dať a zároveň pracovať so svojim vnútróm a posúvať si hranice náročnosti, tak o to viac potom dostane späť. Jednak od hôr aj od samého seba. Nie je podľa mňa dobrý dôvod dokazovať si niečo z frajeriny, ale zabojsť so sebou, aby som si mohol sám seba vážiť. Mnohokrát som sám sebe vynadal, že som strachu podľahol. Ale je pravdou, že som robil aj také kúsky, ktoré hraničili so zdravým rozumom...

• Pred pár rokmi ste robili rôzne kaskadérske kúsky – plávali ste vo veľkom akváriu so žralokmi, nechali ste sa pohryzť levicou či poliať benzínom. Mohli by ste o tom porozprávať?

Je to môj štýl práce. Skôr, než som niečo hovoril o určitej komunite, potreboval som zažiť, o čom to vlastne je. Tak to bolo aj v prípade horských nosičov alebo parašutistov. Paradoxne hneď pri mojom prvom zoskoku v Spišskej Novej Vsi sa mi zamotal padák. Urobil som rekord letiska, pristával som na 160 metroch, tak to aj dopadlo... Našťastie žijem. Mal som tiež obdobie, keď ma bavilo mrznúť – vytvoril som slovenský rekord v sedení v snehu. Vystupoval som aj s kaskadérskymi skupinami. To boli práve tie kúsky, kde zdravý rozum nebol úplne pri mne, ale skôr vedľa mňa...

• Čo vás v roku 2005 motivovalo k prebrodeniu Dunajca, ktoré sa zvrtno na boj o život?

Dunajec sme prekračovali každý rok s cieľom upozorniť orgány poľskej aj slovenskej samosprávy na vyznačený priechod na mapách. Keď tam turisti prišli, zostali prekvapení, že sa ďalej nedostanú. V osudnom máji 2005 bolo vonku asi šesť stupňov, pršalo. Keď mi voda začala podráždať nohy, prítomní si mysleli, že žartujem. Kameraman mi povedal, že uverili, až keď ma videli plávať dolu prúdom ako kus dreva. Ochablo mi svalstvo, upadol som do kómy. Lekári mi potom vraveli, že keby

voda nebola ľadová, dnes by som nevedel povedať súvislú vetu. Bola to hlúposť, ale dosiahli sme cieľ! O rok lávku začali stavať.

● **Horám sa profesijne venujete takmer dvadsať rokov. Netajíte, že vás veľa naučili. Čo konkrétne?**

Naučili ma najprv premýšľať, až potom konať. A tiež pokore. Keď človek prestrelí, hory mu to rýchlo vrátia.

V Tatrách som zmenil pohľad na svet. Za toto poznanie vďačím aj ozajstným horalom – napríklad chatárovi spod Rysov Viktorovi Beránkovi, záchranárovi Jarovi Švorcovi alebo Peťovi Šperkovi, ktorého zavraždili pod Nanga Parbatom. Práve oni ma dokázali naučiť najdôležitejšie veci a dostať na zem, pretože občas som býval dosť nafúkaný reportér.

● **V živote ste si prešli aj, povedzme, temnejším obdobím. V knihe ste ho**

prirovnali k výstupu na vysokú osamelú skalú.

Úprimne povedané, reč je o tom, že som rok intenzívne pil... Dalo riadne zabráť, aby som sa vrátil späť do života. Teraz už viem, že oveľa viac než samotnému alkoholikovi to ubližuje jeho okoliu a blízkym. Ja som mal šťastie, že ma vtedy pár ľudí podržalo. Po roku som sa rozhodol s tým niečo spraviť. Vďaka bohu sa mi to podarilo. Robil som päť mesiacov drevorubača, veľmi mi to pomohlo, lebo okrem iného som bol poriadne tučný – vážil som 137 kíľ. Na druhej strane to beriem ako skúsenosť, z ktorej sa treba poučiť. Aj vtedy mi pomohli hory, lebo som sa do nich vrátil s väčšou pokorou, ako keď som z nich odchádzal.

● **Máte dvoch synov. Idú chlapi v otcových šľapajach po horských chodníčkoch? Nasledujú stopy? Zaučate**

ich do tajov hôr?

Sú to deti dnešnej doby, dobrodružstvá zatiaľ radšej prežívajú na sociálnych sieťach... Dlhو sme si k sebe hľadali cestu, ale sú to fajn chalani, múdri. Hory ich neoslovili, podľa nich sú aj lepšie veci na svete. Ja to rešpektujem, možno niekedy zmenia názor, a keď sa na mňa obrátia, ja ich veľmi rád do hôr vezmem.

● **Existujú miesta, či športy, na ktoré si netrúfate?**

Jasné. Je ich veľa. Aj keď sa na to veľmi rád pozerám, určite by som v živote neskočil zo skokanského mostíka. Pri znám sa, že akýsi blok mám aj z paraglidingu. Čo sa týka tých výziev – čo som chcel, to som si splnil. Skôr mám predstavy o vrchoch mimo Slovenska, ale už len skôr o pokojnej túre pre radosť.

■ **STANISLAVA CHUPÁČOVÁ, PM**
Foto: VKMR

Jozef Kubáni počas besedy v trenčianskej knižnici (10. 4. 2019). Foto: VKMR

Trenčín udáva trend v podujatiach pre deti a mládež

Čo sa za mladi naučíš, v dospelosti akoby si našiel. Týmto príslovím sa evidentne riadia v trenčianskej knižnici, kde si čitateľov vychovávajú už od predškolského veku. Metodika tunajších detských knižničiek žne úspechy aj v celoslovenskom meradle.

Reprezentantky Verejnej knižnice Michala Rešetku v Trenčíne (VKMR) sa opäť presadili na prestížnej súťažnej prehliadke podujatí pre deti a mládež. Dvojica Ľubica Krajčíková – Marcela Masariková zaknihovala v rámci 9. ročníka súťaže v Prešove 3. priečku. Po triumfe z roku 2012 tak potvrdila nastavený kurz. „Opakovane uspieť v deväťčlennej konkurencii nie je náhoda. Veľmi sa teším, že v tejto oblasti patríme na Slovensku

k absolútnej špičke a dokážeme poskytovať priestor na realizáciu aj mladým generáciám,“ neskrývala radosť riaditeľka VKMR Gabriela Krokvičková.

Všetky súťažiaci knižničky sa tentoraz museli popasovať s témou „Nesúď človeka, pokiaľ neprejdeš míľu v jeho topánkach“ – Empatia v medziľudských vzťahoch. Podujatia boli určené žiakom II. stupňa základných škôl a príslušných ročníkov osemročných gymnázií. Trenčianky vsadili na autorku Vieru Babaríkovú. „Jej

povedku Skejtácke tenisky sme obohatili o aktivitu, počas ktorej si deti mohli prostredníctvom špeciálnych pomôcok vyskúšať na vlastnej koži, ako sa cítia nevidiaci a slabozrakí ľudia. Následne sme si prebrali sedem rád, ako sa stať empatickým človekom,“ konkretizovala Ľ. Krajčíková s tým, že tá najzásadnejšia znela „Predstavte si seba na cudzom mieste“.

Podľa M. Masarikovej, ktorá kožu trenčianskej knižnice predávala na dvojdňo-

vej prehliadke premiérovu, však v tejto súťaži nejde len o víťazstvo. Ako podotkla, knižnica dávno nie je iba o výpožičkách a konfrontácia s kolegyňami z rôznych kútov Slovenska prináša každej účastníčke najmä inšpiráciu do ďalšej práce s detskými čitateľmi.

■ PETER MARTINÁK; Foto: Gabriela Futová

Článok bol uverejnený v týždenníku MY Trenčianske noviny (roč. 60, č. 23/2019, s. 13)

VLADO KULÍŠEK PREDSTAVIL LEGENDU OPĀŤ V LETNEJ ČITÁRNI

O tom, ako sa z mladej krčmárky Agáty stala komorníčka kráľovnej a ako na hrade našla svoju životnú lásku, rozpráva šiesty diel cyklu Príbehy z Trenčína. Príbeh opäť zostavil Trenčan Vlado Kulíšek. Dej približuje obdobie panovania Žigmunda Luxemburského a život na

Trenčianskom hrade v tom čase. „Barbora Celjská je podľa mňa jediná panovníčka, ktorá reálne bývala na Trenčianskom hrade a v roku 1425 tu dokonca strávila Vianoce so svojím manželom, kráľom Žigmundom,“ podotkol autor textovej časti novej legendy.

Útlu knižku o láske komorníčky kráľovnej Barbory Celjskej a vojaka Petra, slúžiaceho kráľovi Žigmundovi, predstavili 18. júna v letnej čitárni trenčianskej knižnice. Ilustráciami dielo opäť vyšperkoval výtvarník Jozef Vydrnák.

■ RED; Foto: VKMR

FOTOGALÉRIA PODUJATÍ V TRENČIANSKEJ KNIŽNICI V 1. POLROKU 2019

Beseda s Trenčanom Róbertom Margočom o cestovaní po Kolumbii

Beseda s Veronikou Homolovou Tóthovou nielen o knihe *Mama milovala Gabčíka*

Beseda s Trenčankou Antoniou Dvoranovou o cestovaní po Kazachstane

Beseda s Andreou Coddington nielen o knihe *Dedičný hriech*

Týždeň slovenských knižníc: IX. stretnutie trenčianskych literátov

Týždeň sloven. knižníc: Prezentácia knihy Jozefa Opatovského *Pesničky mojej mamy*

Talkšou „Povedz mi, čo čítaš“ s Richardom a Róbertom Rybníčkovcami

Prednáška historika Róberta Letza o Katynskom masakri

FOTOGALÉRIA PODUJATÍ V TRENČIANSKEJ KNIŽNICI V 1. POLROKU 2019

Beseda s Vladimírom Dudlákom o Móricovi Beňovskom a Madagaskare

Noc literatúry v Trenčíne s Ľuborom Benkovičom

Beseda školákov so Zuzanou Csontosovou o knižke *Majstrič a Krasomilka*

Beseda školákov s Gabrielou Futovou o knižke *Hups, Rups a Šups*

Talkšou „Povedz mi, čo čítaš“ s hercom Karolom Čálikom

Interaktívne divadelné predstavenie *Ja som Inna* v podaní Teátra Neline

Literárni toulky s Barborou Kardošovou a Evou Borušovičovou

Najväčší Slovák M. R. Štefánik – kreatívne pásmo študentov SOŠ OS Trenčín

Zuzana Šulajová: TAJOMSTVÁ JEDNÉHO DOMU

Vražda s takmer neodhaliteľnou istotou smrti

„Tajomstvá jedného domu hovoria o susedoch, ktorí by pokojne mohli byť aj vašími“, hovorí o svojom najnovšom románe Zuzana Šulajová a dodáva: „Avšak zďaleka nie sú takí bezúhonní, ako by sa mohlo zdať. V priebehu jediného týždňa sa zmenia životy skoro všetkým, vrátane kriminalistu, ktorý vyšetruje smrť na druhom poschodí.“

Zuzana Šulajová, na ktorej denníkových románoch vyrástla celá generácia čitateľov, začala písať novú kapitolu svojej tvorby. Predstavujeme vám jej prvý román pre dospelých - napínavý príbeh s kriminálnou zápletkou, ktorý nepustíte z ruky, kým ho neprečítate.

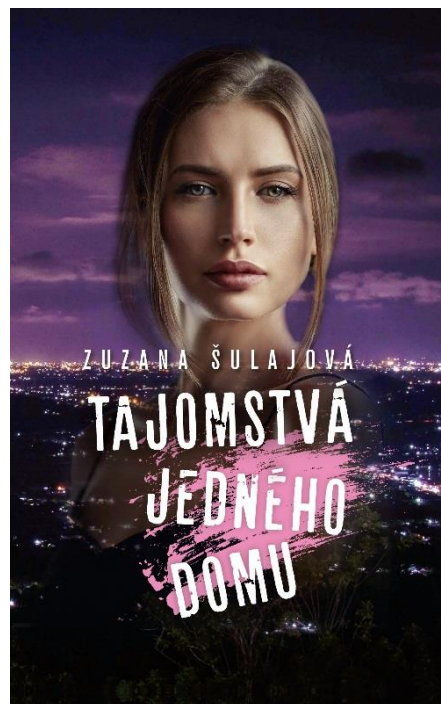
Jediné osudné rozhodnutie spustí lavínu udalostí a odhalí tajomstvá jedného domu. Ženu, ktorú by najradšej videlo mŕtvu azda až priveľa ľudí, zavraždia. Je páchatelom jej ponižovaný partner alebo bývalý manžel, ktorého dohnala ku ko-

rupcii? Synovia, ktorí si jej smrťou finančne prílešia? Niektorý zo susedov, čo dlhé roky museli znášať jej arogantné správanie? Alebo nebodaj niekto celkom iný?

Zdanlivo jednoduchý prípad, z ktorého sa vykľuje tvrdý oriešok i pre partiu skúsených kriminalistov. Prípad, ktorý zmení život takmer všetkým. Navyše poručíka Tibora Dregoniča čosi neodolateľne priťahuje k jednej z podozrivých. Pre vášeň riskuje viac, než tuší...

Zuzana Šulajová sa do povedomia čitateľskej verejnosti zapísala *Džínsovými denníkmi*. Na tejto kultovej 7- dielnej knižnej sérii vyrástla celá generácia tínedžerov a zo Šulajovej sa stala autorka najrozsiahljšieho denníkového diela v slovenskej literatúre. Okrem toho jej v roku 2008 vyšiel román *Dievča z minulosti* a o dva roky neskôr *Ako z románu*.

Román TAJOMSTVÁ JEDNÉHO DOMU má

472 strán, jeho autorka besedovala v treňčianskej knižnici 19. marca 2019.

■ MÁRIA LEŠKOVÁ (PR manažérka vydavateľstva Slovenský spisovateľ)

SVET ČAROVNÝCH SLOV

V januári 2019 uviedli do života nový zborník literárnych prác členov Literárneho klubu Omega v Trenčíne. Na pôde Verejnej knižnice M. Rešetku pri tejto príležitosti nechýbali: Margita Ivaničková (vľavo) – tajomníčka KO Spolku slovenských spisovateľov v Trenčíne, Janka Poláková – tajomníčka LK Omega, Ján Maršálek – predseda LK Omega, Rudolf Dobiáš (vpravo) – básnik, prozaik, dramatik, autor literatúry faktu, bývalý politický väzeň a spoluzakladateľ LK Omega.

■ RED; Foto: VKMR ►

Ocenej knihovníčke sa zo slávy hlava nezatočila

Ideálny knihovník je tímový hráč, empatický, otvorený pre nové nápady, odborne podkutý a schopný pozitívne komunikovať s ľuďmi. Vzorku osobností, ktoré spĺňajú uvedené kritériá, ocenili na sklonku marca – mesiaca knihy na ministerstve kultúry SR.

Medzi jedenástimi vyznamenanými ženami, ktoré zasvätili profesijný život knihovníctvu, mala zastúpenie aj trenčianska knižnica. Ďakovný list za dlhoročnú profesionálnu a svedomitú prácu si z rúk ministerky kultúry Ľubice Laššákovovej prevzala Sylvia Fabová. Vedúca knižnično-informačných služieb Verejnej knižnice Michala Rešetku v Trenčíne získala prestížny honor ako jediná z Trenčianskeho kraja.

Myšlienka čestného vyznamenania knihovníčok sa zrodila z iniciatívy úradujúcej ministerky kultúry, ktorej zámerom je podporiť často nedocenený sta-

tus knižníc a jej pracovníkov. „V súčasnosti knižnice na Slovensku nadväzujú na svoje historicky overené miesto v spoločnosti. Sú modernými inštitúciami, ktoré majú aktívny podiel na spoločenskom rozvoji obce, mesta, či kraja. Napriek množstvu rôznorodých problémov a nedostatku finančných prostriedkov, ponúkajú veľa zaujímavého, poučného i zábavného pre svojich návštevníkov,“ skonštatovala vo Dvorane na Námestí SNP v Bratislave.

V podobnom duchu sa o dojmy zo slávnostného podujatia podelila aj poctená Trenčianka. S človečinou jej vlastnou však nehovorila o práci, ale o poslaní. „Celá akcia bola milá a dôstojná. Ocenenie si nijako neprivlastňujem, vnímam ho skôr ako poctu všetkým slovenským knihovníkom. Som vďačná, že si na nás spomenuli aj na ministerstve, pričom o našom povolaní sa vyslovili naozaj veľmi

pekne," povedala Fabová, ktorá pôsobí v trenčianskej knižnici od leta 1993.

■ **PETER MARTINÁK; Foto: archív SF**
Článok bol uverejnený v týždenníku MY Trenčianske noviny (roč. 60, č. 14/2019, s. 9)

VEREJNÁ KNIŽNICA M. REŠETKU V TRENČÍNE, TRENČIANSKY SAMOSPRÁVNÝ KRAJ a MESTO TRENČÍN vyhlasujú výsledky XVII. ročníka literárnej súťaže žiakov ZŠ a 8-ročných gymnázií Trenčianskeho kraja „PÍŠEM, PÍŠEŠ, PÍŠEME“

● POÉZIA (Kategória I, II, III)

1. miesto: RIANA ĎURINOVÁ (ZŠ na Mariánskej ulici v Prievidzi)
2. miesto: JAKUB LESAY (ZŠ na Dlhých Honoch v Trenčíne)
3. miesto: FILIP VAŽAN (ZŠ na Mariánskej ulici v Prievidzi)

1. miesto: MÁRIA IZRAELOVÁ (ZŠ v Soblahove)
2. miesto: TEREZA TRNKOVÁ (ZŠ na Školskej ulici v Handlovej)
3. miesto: MATUŠ ORAVEC (ZŠ v Bánovciach nad Bebravou, Ul. Gorazdova)

1. miesto: VERONIKA PLACHÁ (ZŠ na Mariánskej ulici v Prievidzi)
2. miesto: SIMON BAHNO (ZŠ J. Palu v Nemšovej)
3. miesto: NIKOLA HIJOVÁ (ZŠ v Beluši)

● PRÓZA (Kategória I, II, III)

1. miesto: MARTINKA A MIRIAMKA RIDÉKYOVÁ (ZŠ v Trenčianskom Jastrabí)
2. miesto: DANIEL MAJERSKÝ (ZŠ na Mariánskej ulici v Prievidzi)
3. miesto: NATÁLIA KORMÚTHOVÁ (ZŠ na Školskej ulici v Handlovej)
1. miesto: VANESA KRESÁNKOVÁ (ZŠ Janka Palu v Nemšovej)
2. miesto: JAKUB TORÁČ (ZŠ na Dlhých Honoch v Trenčíne)
3. miesto: LINDA ŠEBŔKOVÁ (ZŠ na Mariánskej ulici v Prievidzi)

1. miesto: HANA HAMAJOVÁ (Piaristické gymnázium Jozefa Braneckého v Trenčíne)
2. miesto: PATRÍCIA DOBOŠOVÁ (ZŠ s MŠ Rudolfa Hečku v Dolnej Súči)
3. miesto: KATARÍNA OBOŇOVÁ (ZŠ v Bánovciach nad Bebravou, Ul. Gorazdova)

Poznáme výhercov prác ku Dňu ľudovej rozprávky

Celoslovenský sviatok rozprávky, ktorý sa každoročne koná pri príležitosti výročia narodenia nášho najznámejšieho zberateľa ľudových rozprávok Pavla Dobšinského (nar. 16. 3. 1828) mal v trenčianskej knižnici plánovanú dohru. Teda skôr vyvrcholenie, keďže 2. mája nastalo slávnostné žrebovanie súťažných detských prác.

Hlavnou rozprávkou tohto ročníka bola Ako šlo vajce na vandrovku (alebo Mechúrik Koščúrik s kamarátmi). Tí, ktorí si predstavili, že by vajčko zavítalo aj k nim a spýtalo sa, čo zaujímavé by mohlo v ich okolí vidieť, a ktorí nám o tom následne napísali, sú súčasťou krásnej výstavy. Navyše, v zmysle tematického zamerania tohtoročného Dňa ľudovej rozprávky boli zaslané materiály zaradené do žrebovania.

Veľmi pekne ďakujeme za pozvánky na krásne miesta Slovenska, za vaše kreatívne tvorenie a nevšedné nápady ako vylepšiť nielen čitateľské knižky. Šťastná ruka riaditeľky Verejnej knižnice M. Rešetku v Trenčíne Gabriely Krokvičkovej vyžrebovala troch výhercov zo súťažných prác a troch výhercov z čitateľských knižiek. Samostatnú cenu sme udelili veľmi vydarenej kolektívnej práci žiakov 7.B špeciálnej triedy zo ZŠ Huncovce. Výhercom srdečne blahoželáme!

■ **RED; Foto: VKMR**

Kufríky plné zážitkov

Hrajú sa Vaše deti rady na farmára, lekára alebo ich zaujímajú dinosaury, číslice či vláčiky? V trencianskej knižnici ponúkame zábavné aj náučné knihy v siedmich tematických kufríkoch. Okrem kníh v nich nájdete didaktické pomôcky, náučné kartičky alebo hračky. Túto originálnu výpožičku môžete získať na všetkých pracoviskách s literatúrou pre deti a mládež a je dostupná len s podpisom zákonného zástupcu dieťaťa.

Kufríky obsahujú nasledovné tematické oblasti: Svet zvierat, Život na vidieku, Dinosaury, Učíme sa počítať, Doprava, Ľudské telo, Učíme sa čítať a písať.

■ RED; Foto: VKMR

MAXIMÁLNE VYDARENÝ 1. ROČNÍK LETNÉHO TÁBORA V KNIŽNICI

Týždeň dobrodružných výprav s knihou v ruke po stopách hrdinov dávnych povestí a príbehov zaviedol deti, v rámci denného tábora ZVEDAVKO, do zaujímavých lokalít v regióne. Okrem tajomstiev prírody a nových kamarátov bližšie spoznali: Gazdovstvo Uhliská, Trenčiansky hrad, rybníky v Kubrici či kúpeľné mestečko Trenčianske Teplice. ■ RED; Foto: VKMR

ZVEDAVKO
LETNÝ TÁBOR V KNIŽNICI
PRE DETI OD 7 DO 10 ROKOV
8. - 12. 7. 2019
DENNE OD 9.00 DO 16.00 H

Podte s nami na dobrodružné výpravy s knihou v ruke po stopách hrdinov dávnych povestí a príbehov!
 Prebúdame dary prírody, objavíme jej čarovné zákutia a navynecháme ani tvorivé aktivity plné súťaží a kvízov.

SPOLU NAVŠTÍVIME: Gazdovstvo Uhliská • Trenčianske Teplice • Rybníky Kubrica • Ostrov s plavbou po Váhu • Trenčiansky hrad

Cena: 55 €
 V cene je zahrnuté: ubytovanie, výživa, pitná voda, vstupné, materiál na tvorivé dielno.

BLIŽŠIE INFORMÁCIE: www.vkmr.sk/detskastranka 032/7460715.
 Podmienky a termíny: www.vkmr.sk/detskastranka

V záujme skvalitnenia poskytovaných informácií si radi prečítame
VAŠE POSTREHY, NÁMETY A PRÍSPEVKY,
ktoré nám môžete adresovať e-mailom na multi@vkmr.sk,
prípadne zaslať poštou na adresu
Verejnej knižnice Michala Rešetku (Hasičská 1, 911 82 Trenčín)

www.vkmr.sk

Knihovník

Metodický časopis pre verejné knižnice okresov Trenčín, Nové Mesto nad Váhom, Bánovce nad Bebravou a Myjava

Ročník: 36

Číslo: 2/2019

Edícia: Metodika

Zostavil a graficky upravil: Mgr. Peter Martinák

Zodpovedný redaktor: Ing. Gabriela Krokvičková (vkmr@vkmr.sk)

Redakčná rada: Bc. Sylvia Fabová; Mgr. Martina Zobková; Mgr. Peter Martinák

Za obsah a jazykovú úpravu zodpovedajú autori príspevkov.

Vydala: Verejná knižnica Michala Rešetku v Trenčíne, 2019

©

VKMR